

Årsplan for 3. klasse

Skoleåret 2020-2021

Klasselærer: Ina Bjørke Dypvik

Norsk (naturfag/historie/religion og livssyn)

Faglærer

Ina Bjørke Dypvik

Uketimer/periodeuker

2 uketimer og 18 perioder

Faglig innhold

Fortellerstoffet

- Dyrefabler og dyre-eventyr
- Skjønnlitterære fortellinger om dyr
- Samiske eventyr
- Kunsteventyr
- Legender fra kristen tradisjon og fra andre religiøse tradisjoner
- Natursagn og naturfortellinger
- Gjenfortelling, samtale, bearbeidelse, dramatisering

Muntlig språk

- Muntlig bearbeidelse av innhold i opplæringen
- Utvikle oppgaver, gjøre avtaler
- Dele erfaringer og opplevelser
- Samtale knyttet til hendelser i natur og kultur
- Fortelle og presentere for klassen
- Dikt og tradisjonsstoff om dyr
- Dikt om natur og kultur, bokmål og nynorsk
- Miming, dramaøvelser
- Mer krevende regelleker og bevegelsesleker

Skriftlig språk

- Formtegnning
- De små bokstavene

- Alfabetet
- Orddiktater
- Tekster til avskrift og lesing
- Skape tekster
- Leseøvelser
- Høytlesing og stillelesing

Språkkunnskap

- Oppmerksomhet for skrivemåter
- Skrivemåter av høyfrekvente, ikke-lydrette ord

Arbeidsmåter

Elevene leser daglig på skolen og hjemme. De leser både kjent tekst og ukjent tekst. Elevene skriver og tegner fra fortellestoffet i egne arbeidsbøker. Elevene øver skrivemåten på de små bokstavene. Alfabetet resiteres i fellesskap og alene. De høyfrekvente ordene øves når de små bokstavene er automatiserte. I perioder skriver elevene egne tekster inspirert fra erfaringer og opplevelser. I perioder vil klassen få diktat.

Kompetansemål

Kompetansemålene for norsk i småtrinnet er gitt etter 4. klasse. Gjennom hele 3. klasse vil vi jobbe mot disse målene, slik at det er mulig å nå dem ved avslutning av 4. klasse. Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:

- lytte til, gjenfortelle og samtale om fortellinger
- bearbeide fortelling gjennom tekst, bilde og dramatisering
- samhandle med andre i øvelser med språk, bevegelse og drama og framføre dikt på bokmål og nynorsk etter minnet
- delta i samtale om lærestoff og andre temaer; lytte til andre og ta ordet etter tur i samtaler
- skrive med funksjonell håndskrift og bruke kunnskap om sentrale rettskrivnings- og tegnsetningsregler i eget skrivearbeid
- fortelle om egne opplevelser, muntlig og skriftlig
- utvikle tekster i ulike sjangrer, alene og i samarbeid med andre, og skape tekstsider der bilde og tekst utgjør en helhet
- lese tekster med vekt på høytlesing som formidling
- velge bøker ut fra egne interesser og leseferdigheter
- lese ukjent tekst i samsvar med egen leseutvikling og samtale om lesetekster
- utforske og samtale om forskjeller og likheter mellom talespråk og skriftspråk
- beskrive og finne eksempler på sentrale ordklasser

Religion og livssyn

- Lytte til og samtale om fortellinger
- Gjenfortelle, lese og samtale om sentrale fortellinger fra Det gamle testamentet Steinerskolens læreplaner Grunnskolen Religion og livssyn 3
- Bruke enkle fagbegreper om ulike fortellinger og kilder
- Gi fortellinger billedlig og tekstlig uttrykk
- Samtale om ulike tradisjoner og innhold knyttet til høytider og andre feiringer
- Sette seg inn i og formidle egne og andres tanker, følelser og erfaringer

- Beskrive og samtale om ulike måter å leve sammen på i familie og samfunn
- Samarbeide med andre i filosofisk samtale

Naturfag

- Mål for opplæringen er at eleven skal kunne bearbeide fortellinger om naturen gjennom gjenfortelling, samtale, tekst og bilde
- Ta del i utforskende turer i skolenære naturområder, beskrive opplevelser og hva de har sett
- Beskrive årstidsvariasjoner i naturen i forhold til dyre- og planteliv
- Følge med på og identifisere månefasene og forholdet mellom solhøyde og dagslengde gjennom året
- Ta ansvar for oppgaver i skolehagen i samarbeid med medelever
- Ta del i lekende utforskning av fenomener som tyngde, tetthet, fart, balanse og varme
- Bruke og beskrive funksjonen til enkle redskaper og verktøy

Historie

- delta i muntlig, skriftlig og praktisk-kunstnerisk bearbeidelse av lærestoffet
- undre seg og dele tanker om verdier og levesett i tidligere tider
- begynne å forstå seg selv i tid og rom gjennom å utvikle kronologiske framstillinger
- samtale om viktige geografiske og historiske forutsetninger for bosetting og næringsliv i nærområdet
- vise kjennskap til tradisjonelle samiske levevis
- bidra med minner fra eget liv eller fra eldre blant familie og venner

Vurdering

Vurdering blir gjennomført som underveisvurdering i 3. klasse og er en integrert del av undervisningen. Gjennom muntlige tilbakemeldinger og i dialog med den enkelte eleven, men også med klassen som helhet, skal hver enkelt elev få støtte i og oppmuntring til å lære.

Vi benytter Carlsten som kartleggingsverktøy for lesing og skriving.

Engelsk

Faglærer

Ina Bjørke Dypvik

Uketimer/periodeuker

2 uketimer

Faglig innhold

Språk og kommunikasjon

- 'Tongue twisters'
- Tall og telling, ordenstall og rekketall, enkel hoderegning
- De tolv månedene; datoer, elevenes bursdager
- Natur: fjell, elv, skog, trær, blomster, dyr
- Kommunikasjon om bilder og konkrete

- Samtale om hverdagsgjøremål
- Fortelle om seg selv og familie, venner, interesser
- Gi og følge anvisninger
- Presensformene av 'to be' og 'to do'
- Entall-flertall av kjente substantiver

Språk og kultur

- Gamle og nye sanger, dikt og fortellinger om dyr, natur, årstider
- Gåter
- Større regelleker med språklige innslag
- Mime og gjetting
- Dramatisering av dikt og fortelling

Arbeidsmåter

Læreren bruker engelsk som hovedspråk i engelsktimene. Instruksjon og undervisning gis i størst mulig grad på et lett forståelig engelsk. Elevene synger og resiterer sammen med læreren i hver time. Vi bruker tegn til tale i store deler av engelsktimen. Vi tegner og setter ord på kroppsdelene, dyr, innsiden og utsiden av et hus, vi gjenkjenner farger og øver skrivemåten. Vi leser kjent tekst sammen. Klassen jobber med et engelsk teater stykke. Vi leker et utvalg engelske leker.

Kompetansemål

Kompetansemålene for engelsk i småtrinnet er gitt etter 4. klasse. Gjennom hele 3. klasse vil vi jobbe mot disse målene, slik at det er mulig å nå dem ved avslutning av 4. klasse. Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:

- delta i felles arbeid med resitasjon, språkleker og dramatisering
- eksperimentere med å bruke miming og kroppsspråk som språkstøttende uttrykk
- lytte til og etterligne engelsk intonasjon og uttale
- ta i bruk kjente ord og uttrykk i samtaler knyttet til nære omgivelser og egne opplevelser
- stille spørsmål og svare på spørsmål om kjente temaer
- gi og utføre instruksjoner på engelsk
- lytte til og vise forståelse for betydningen av ord og uttrykk i kjente sammenhenger
- bruke bilder og konkrete som støtte for å forstå og lære ord
- beskrive motiver og gjenstander på bilder
- delta i engelske regelleker og i arbeid med dikt og sangleker
- lytte til fortelling og uttrykke seg på engelsk i samtale om fortellinger
- bruke faste høflighetsuttrykk og dagligdagse uttrykksformer

Vurdering

Vurdering blir gjennomført som underveisvurdering i 3. klasse og er en integrert del av undervisningen. Gjennom muntlige tilbakemeldinger og i dialog med den enkelte eleven, men også med klassen som helhet, skal hver enkelt elev få støtte i og oppmuntring til å lære.

Tysk

Faglærer

Julia Schregel

Uketimer/periodeuker

1-2 uketimer

Faglig innhold

Språk og kommunikasjon

- Tall og telling,
- Farger
- De tolv månedene og årstider
- Natur: fjell, elv, skog, trær, blomster, dyr
- Gloser om seg selv og familie
- Gi og følge anvisninger, samt høflighetsuttrykk
- Øve enkle grammatiske strukturer gjennom vers og lek

Språk og kultur

- Gamle og nye sanger, dikt om dyr, natur og årstider
- Mime og gjette
- Miming av sanger, dikt

Arbeidsmåter

Læreren bruker tysk som undervisningsspråk i størst mulig grad der språket skal være lett forståelig og enkelt. Vi bruker tyske sanger og leker som utgangspunkt for å bygge opp et enkelt ordforråd og blir kjent med enkle setningsstrukturer. Vi tegner ulike bilder fra temaområdene og setter ord på det vi tegnet sånn at elevene blir kjent med skrivemåten. Elevene lærer sangene vi synger utenat, samt replikker brukt i tyske barneleker for å bli kjent med tysk uttalelse og enkelt setningsstruktur.

Kompetansemål

Kompetansemålene for tysk i småtrinnet er gitt etter 4. klasse. Gjennom hele 3. klasse vil vi jobbe mot disse målene, slik at det er mulig å nå dem ved avslutning av 4. klasse. Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:

- delta i felles arbeid med resitasjon, språkleker og dramatisering
- eksperimentere med å bruke miming og kroppsspråk som språkstøttende uttrykk
- lytte til og etterligne språkets intonasjon og uttale
- ta i bruk kjente ord og uttrykk i samtaler knyttet til nære omgivelser og egne opplevelser
- stille spørsmål og svare på spørsmål om kjente temaer
- utføre og gi instruksjoner på målspråket
- bruke bilder og konkrete som støtte for å forstå og lære ord
- beskrive kjente motiver og gjenstander på bilder
- lytte til kjent fortelling og prøve å uttrykke seg på målspråket i samtale om fortellinger
- bruke faste høflighetsuttrykk og dagligdage uttrykksformer

Vurdering

Vurdering blir gjennomført som underveisvurdering i 3. klasse og er en integrert del av undervisningen. Gjennom muntlige tilbakemeldinger og i dialog med den enkelte eleven, men også med klassen som helhet, skal hver enkelt elev få støtte i og oppmuntring til å lære.

Matematikk

Faglærer

Ina Bjørke Dypvik

Uketimer/periodeuker

2 timer pr. Uke 18 periodeuker

Faglig innhold

Tall og tallforståelse

- Partall – oddetall, det doble og halvparten
- Regning med de fire regningsartene
- Rytmsk arbeid med tall og tabeller
- Øving av tabeller
- Hoderegning og overslag
- Muntlige regnehistorier
- Regning med tid/klokka
- Regning med penger
- Varierte regnestrategier (algoritmer)
- Plassverdi i posisjonssystemet

Algebra

- Tallmønstre og lovmessigheter i kjente tabeller

Formtegning og geometri

- Mer komplekse oppgaver med linjer, symmetrier og speilinger

Arbeidsmåter

Matematikkopplæringen i 2. – 4. klasse er variert, med motoriske, estetiske, filosofiske, geometriske øvelser for å styrke elevenes interesse og aktive deltakelse i faget. Tallverdenen oppdages gjennom lek, aktivitet og undring. Læringsprosessen går fra bevegelse, øvelser og mestring til forståelse. Muntlig regning knyttet til livsnære situasjoner står sentralt, men også betraktninger rundt tallenes og regnemåtenes kvaliteter. Undervisningen er differensiert, så alle elever skal ha mulighet til å oppleve mestring og utfordring, og tilbakemeldinger til elevene er oppmuntrende og motiverende.

Kompetansemål

Kompetansemålene for matematikk i småtrinnet er gitt etter 4. klasse. Gjennom hele 3. klasse vil vi jobbe mot disse målene, slik at det er mulig å nå dem ved avslutning av 4. klasse. Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:

- delta i lek og eksperimentering med telling og tabeller
- lage og bruke tallinje for å løse oppgaver
- bruke automatiserte ferdigheter i multiplikasjonstabeller
- utvikle og løse oppgaver i form av hoderegning, muntlige regnehistorier og enkel overslagsregning
- prøve ut og snakke om ulike regnestrategier (algoritmer); øve matematisk språk
- anvende posisjonssystemet og følge reglene (algoritmene) for enkle, oppsatte stykker i de fire regneartene
- delta i aktiviteter og oppgaveløsning med kroppsmål og tidligere tiders mål

- samarbeide om å bruke måleenheter for lengde, vekt og volum (liter) og sammenligne størrelser gjennom praktiske øvelser
- utprøve matematiske oppsett og løsninger på praktiske problemer og ta i bruk enkel praktisk regning knyttet til kjøp, salg, tid og penger
- utforske, tegne og beskrive tallmønstre og sammenhenger mellom tabeller
- utforske og beskrive sammenhenger mellom de fire grunnleggende regningsartene
- utvikle og sammenligne symmetri- og speilformer, linjeborder og ikke-figurative former
- kjenne igjen, tegne og navngi enkle geometriske grunnformer
- utvikle enkel statistikk knyttet til måling og praksisnære situasjoner

Vurdering

Vurdering blir gjennomført som underveisvurdering i 3. klasse og er en integrert del av undervisningen. Gjennom muntlige tilbakemeldinger og i dialog med den enkelte eleven, men også med klassen som helhet, skal hver enkelt elev få støtte i og oppmuntring til å lære.

Kunst og håndverk

Faglærer

Ina Bjørke Dypvik

Uketimer/periodeuker

2 uketimer

Faglig innhold

Fra 1 klasse til 4 klasse arbeider vi med følgende områder:

Linje

- Rett og krum som linjens grunnelementer, sirkel og kors og beslektete grunnformer
- Utvikling av border og ornamentar og speilinger
- Uttrykk for bevegelse og liv i spiral- og åttetallesformer
- Formforvandlinger og spor etter bevegelser
- Formdannelse som grunnlag for bokstavtegn
- Egne billedlige uttrykk for fortellinger og fagstoff

Farge

- Egne billedlige uttrykk for fortellinger og fagstoff
- Flatemaleri
- Ikke-figurativt og forsiktig figurativt maleri
- Fargefortellinger
- Fra enkle klanger med primær- og sekundærfarger gjennom hele fargesirkelen til nedtonete farger gjennom flerlagsmaleri

Form

- Forme ut fra indre bilder av figurer eller hendelser fra fortellinger
- Skape friformer som del av en formfortelling; ikke-figurative former
- Formforandringer og formforvandlinger som serie, metamorfoserekke

Materialer og teknikker

- Fra fiber til tråd

- Fra tråd til stoff
- Utvikle ferdigheter med redskaper
- Strikke, hekle, veve, sy, tove, flette

Arbeidsmåter

Elevene får demonstrert teknikken. Vi øver innlæringen gjennom praktisk tilnærming, der automatisering er et mål.

Kompetansemål

Kompetansemålene for matematikk i småtrinnet er gitt etter 4. klasse. Gjennom hele 3. klasse vil vi jobbe mot disse målene, slik at det er mulig å nå dem ved avslutning av 4. klasse. Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:

- tegne enkle grunnformer som sirkel, trekant, firkant og stjerne
- skape enkle former som border, spiraler og speilinger
- bruke faste mønstre for skriving av bokstavene og for sammenhengende håndskrift
- skape egne tegneriske uttrykk for fortellinger og erfaringer
- bruke grunnfargene i enkle akvarellmalerier og blande dem i ulike valører
- forme tredimensjonalt i ulike materialer som for eksempel bivoks, leire, tekstiler, papir
- ta del i arbeid med grunnelementer i enkle byggeprosesser
- ta i bruk prinsippene for karding, spinning og/eller toving
- beherske strikking, hekling, veving, fletting og enkel håndøm

Vurdering

Vurdering blir gjennomført som underveisvurdering i 3. klasse og er en integrert del av undervisningen. Gjennom muntlige tilbakemeldinger og i dialog med den enkelte eleven, men også med klassen som helhet, skal hver enkelt elev få støtte i og oppmuntring til å lære.

Musikk

Faglærer

Ina Bjørke Dypvik

Uketimer/periodeuker

1-2

Faglig innhold

Klassen skal lære flere sanger på fløyta. Vi lærer å spille melodier vi kan synge fra før. Elevene har korøving hver uke der de øver ulike typer sanger sammen med 2 og 4. klasse.

Arbeidsmåter

Spille enkle melodier på pentaton fløyte. Elevene følger lærerens fløytespill og etterligner dette. Kor sammen med 2. og 4. klasse, med egen dirigent og egen pianist. I tillegg synger vi hver dag sammen som klasse.

Kompetansemål

Kompetansemålene for musikk i småtrinnet er gitt etter 4. klasse. Gjennom hele 3. klasse vil vi jobbe mot disse målene, slik at det er mulig å nå dem ved avslutning av 4. klasse. Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:

- imitere enkle rytmer og melodier
- delta i et variert repertoar av sanger, sangleker og rytmisk språk
- delta i framføring med sang, samspill og bevegelse
- lage og spille enkle melodier på et instrument sammen med lærer
- delta i å utforme og utføre små stykker med tale, sang, bevegelse og spill

Vurdering

Vurdering blir gjennomført som underveisvurdering i 3. klasse og er en integrert del av undervisningen. Gjennom muntlige tilbakemeldinger og i dialog med den enkelte eleven, men også med klassen som helhet, skal hver enkelt elev få støtte i og oppmuntring til å lære.

Eurytmi

Faglærer

Heidi Kristin Rasmussen

Uketimer/periodeuker

1 time pr uke

Faglig innhold

- Gjennom fabler og legender får elevene øve å uttrykke dyrenes særegenheter, for eksempel gjennom deres måte å bevege seg på. De varierte dyreskikkelsene uttrykker en rikdom av sjelelige egenskaper som kan berike en intuitiv forståelse, også av menneskelige egenskaper.
- Bokstavenes lydbevegelser får i enda større grad form, bevegelse og karakter gjennom armgestene. Utføres til fortellinger og vers.
- Speilformer. En står på den ene siden av "vannlinjen" og løper i varierte romformer langs linjen samtidig som en elev prøver å speile formene på den andre siden.
- "Jeg og du" og "Vi". To pedagogiske øvelser der opplevelsen av seg selv i forhold til en annen, eller flere, styrkes gjennom å si ordene høyt og samtidig bevege seg i samarbeid med de andre.
- Opplevelsen av enkle musikalske elementer fortsetter, med enkle koreografier og med øvelser i å orientere seg i rommet.
- Små danser som fordrer oppmerksomhet på egne bevegelser og i forhold til en annen, ved oppdeling i enere og toere.

Arbeidsmåter

De fleste øvelsene utføres fortsatt i den felles kretsen, med faste plasser på ringen. Noen øvelser utføres som små gruppekoreografier, som også kan være vendt mot et publikum. Ved julefortellingen "Words from an Old Spanish Carol" er det også enkeltroller. Elevene lærer fortsatt hovedsakelig gjennom etterligning, samtidig som det legges større vekt på nøyaktighet og flyt i bevegelsene.

Kompetansemål

Kompetansemålene for eurytmi i småtrinnet er gitt etter 4. klasse. Gjennom hele 3. klasse vil vi jobbe mot disse målene, slik at det er mulig å nå dem ved avslutning av 4. klasse. Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:

- Bevege seg i et pedagogisk ledet dansende fellesskap.
- Øve trygghet i forhold til egen motorikk og i forhold til krysskoordinasjon.
- Utføre bevegelser til rytmer, motiv og enkle melodier.
- Gjenkjenne og utføre bevegelser til alfabetets lyder.
- Gjenkjenne og vise kontraster i bevegelse som fort-langsom og tung-lett.
- Uttrykke karakteristiske trekk hos ulike dyr, skikkelser og naturelementer.
- Utføre former i fellesskap, som speilformer og geometriske former.

Vurdering

Underveisvurdering som en integrert del av undervisningen. Elevene får hovedsakelig tilbakemeldinger som en helhetlig gruppe gjennom spørsmålstilling og kommunikasjon.

Kroppsøving

Faglærer

Ina Bjørke Dypvik

Uketimer/periodeuker

2 timer pr. uke

Faglig innhold

Det vil bli lagt vekt på mye læring gjennom lek og bevegelse, og hovedvekten av kroppsøvfingsfaget vil være ute på turdag annenhver fredag. Elevene vil lære enkle regelleker samt ballspill, kaste og ta imot ball og hoppe tau.

Arbeidsmåter

Læreren forklarer enkle regelleker. Elevene jobber i større og i mindre grupper. Vi har turer i nærmiljøet. 12 svømmetimer våren 2021.

Kompetansemål

Kompetansemålene for musikk i småtrinnet er gitt etter 4. klasse. Gjennom hele 3. klasse vil vi jobbe mot disse målene, slik at det er mulig å nå dem ved avslutning av 4. klasse. Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:

- bruke kroppen i lek og skapende virksomhet, alene og sammen med andre
- følge reglene for leker og andre bevegelsesaktiviteter etter instruksjon fra lærer eller medelever
- ta i bruk kroppens koordinasjonsevne og bevegelighet gjennom basisferdigheter som å hoppe, hinke, løpe, krype, satse og lande
- øve og mestre grunnleggende svømmeferdigheter i henhold til nordiske krav
- bruke ball i leker og ballspill; kaste, sprette, ta imot ball
- delta i friluftaktiviteter året rundt, i henhold til lokale muligheter
- kle seg for å være ute i all slags vær og i ulike naturmiljøer
- forstå og respektere retningslinjer for å ferdes i nærmiljøet på forsvarlig vis under vekslende årstider
- øve på trygg ferdsel ved vann og å kunne tilkalle hjelp

Vurdering

Underveisvurdering som en integrert del av undervisningen. Elevene får hovedsakelig tilbakemeldinger som en helhetlig gruppe.